

РЕШЕНИЕ

№ 30888

гр. София, 04.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 71 състав, в
публично заседание на 01.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Слава Гьошева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **3516** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - 178 АПК. Образувано е по жалба на Б. Н. Б., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на Република Б., [дата на раждане] , със съдебен адрес [населено място] 1000, [улица], вх. Б, ет.2, офис 226, чрез адв. Д. Р. от САК срещу Решение № 446/27.02.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени твърдения за нищожност на оспореното решение, тъй като при издаването му не било съобразено решение по адм. дело № 10249/2024 г. на АССГ. Оспорваният акт бил незаконосъобразен като постановен при съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на закона и несъответствие с неговата цел и поради това моли за отмяната му. Визира се нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ поради неизясняване на фактическите обстоятелства по случая на семейството. Поддържа се, че анализът на ситуацията в страната на произход е общ, формален и без конкретика по отношение случая на семейството. Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез процесуален представител юрк. Х., оспорва жалбата. Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, прие за установено следното: Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за 1/11 бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС) с вх. № ОК-13 2866/22.12.2023 г.

В регистрационния лист /л.283 от делото/ е отразено, че оспорваният е [дата на раждане] в [населено място], Б., беларусин по народност, женен, православен християнин. Личните му данни

са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ, както и въз основа на представени от него документи. С решение № 10511/07.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението е отменено с влязло в сила на 24.05.2025 г. решение на АССГ, постановено по адм.д. № 10249/2024 г. като делото е върнато като преписка на административния орган за ново произнасяне по молбата за предоставяне на международна закрила съобразно мотивите на решението. Ответникът е постановил ново решение /оспорваното в настоящото производство/, с което е отхвърлил молбата на жалбоподателя за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

След като е обсъдил представената в двете проведени интервюта информация, административният орган е направил извод за недостоверност на предоставената бежанска история. Мотивите, въз основа на които чужденецът прави своето искане, не обосновават основателни опасения от преследване и реална опасност от тежки посегателства. Прието е, че изявленията на жалбоподателя в проведените интервюта са противоречиви и недостоверни, като същевременно са констатирани и редица нелогични твърдения в бежанската му история.

Чужденецът не е обосновал наличието на риск за неговия живот или свобода в държавата му на произход по смисъла на закона. Твърденията му са приети за недостоверни.

Прието е, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като в представената бежанска история не се установявали субективният и обективният елемент на уреденото в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ понятие "основателно опасение от преследване". Органът е посочил, че единствената причина поради която кандидатът е подал молба за закрила в България е направено предложение за работа на неговата съпруга да работи в офиси на компанията ЕРАМ Inc. на територията на РБ и това, че на него му изтича срокът за подновяване на международния му паспорт. Изложено е, че доколкото семейството е напуснало Б. безпроблемно и легално на 17.02.2022 г., не са възприети за основателни твърденията за преследване, поради участие в антиправителствени демонстрации, събиране на подписи за опозиционния кандидат за президент, който впоследствие е осъден.

Посочено е, че твърденията за възможно бъдещо преследване се основавали на негови предположения и опасения, но не и на конкретни факти и доказателства. 2/11 Прието е по-нататък в решението, че по отношение на направените изявления на молителя, че неговите квартиранти, майката на съпругата му, баща му и племенницата му са били подложени на обиск и на разпит, същият не представя безспорни доказателства, които да установяват сочените обстоятелства.

Прието е, че Б. е напуснал страната с валиден паспорт, срещу него не били предприети тежки посегателства нито от официалните власти, нито от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира, поради което спрямо кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ.

Обсъдени са разширенията, дадени в Решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 и Решение на СЕС от 30.01.2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. "в" от директива 2004/83/ЕО, във връзка с приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, а именно поради заплахи, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт". Административният орган е приел, че Б. не се намира във вътрешен или външен въоръжен конфликт, поради което не може да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си на произход, молителят би бил изправено пред реален риск да станат обект на заплаха, релевантна за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Посочено е общо в решението, че за молителя липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на семейството му да има предоставена

международна закрила в Република България. Не били установени и предпоставките по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ. С жалбоподателя са проведени две интервюта, резултатите от които са обективирани в протоколи от 21.03.2024 г. и от 03.10.2024 г. В проведеното интервю жалбоподателят, е посочил, че е напуснал Б., защото той и съпругата му участвали в антиправителствени протести, като съпругата му била задържана и се наложило да заплатят глоба. Жалбоподателят освен това бил член на инициативен комитет, който събирал подписи за кандидат за президент на страната и който бил осъден впоследствие.

Сочи нарушение на политическите и гражданските права на хората в Б., поради авторитарния режим на сегашния президент. С решението на АССГ от 13.12.2024 г., с което делото е върнато като преписка, е прието за безспорно участие на оспорващия и съпругата му в различни публични демонстрации и носенето на лозунги, включително, че жалбоподателят е бил регистриран член на инициативна група, подкрепяща президентската кампания на В. Б., по време на изборите в Б. през 2020 г., че Б. е бил противник на 3/11 управляващия режим в Б., отстоявал е определено политическо мнение и е участвал в демонстрации, че съпругата му е била осъдена за участие в митинг на 19.09.2020 г.

Видно от представените от административния орган справки е прието, че повече от 30 000 души са били задържани или арестувани, а много от тях са били физически нападнати. Десетки хора са избягали от страната, за да оцелеят. За неоснователни са приетите от съда и изложените в решението доводи, че Г. се явява трета сигурна страна за жалбоподателя. Прието е, че в случая наличните писмени доказателства, както и свидетелските показания са достатъчни да се обоснове вероятна основателност на твърденията, че при евентуално връщане на жалбоподателя в Б., същият ще бъде подложен на преследване именно заради изявената си гражданска позиция. Решението на председателя на ДАБ при МС с № 10511/07.10.2024 г. е отменено, а преписката е върната на административния орган за ново произнасяне, при съобразяване с развитите в решението правни съображения, във връзка с установените фактически обстоятелства, както и с целта на Закона за убежището и бежанците и основните принципи, залегнали в АПК. В хода на съдебното обжалване от ответника е представена допълнително справка, изготвена от дирекция "Международна дейност" на ДАБ- МС, с вх. № МД-02-55/18.02.2026 г. относно актуалната обществено-политическа обстановка в Б.. В настоящото производство от жалбоподателя са представени статии и снимки, неоспорени от ответника, удостоверяващи участието на жалбоподателя и съпругата му в публични демонстрации.

Служебно известно е на съда, че е образувано адм. дело № 3515/2026 г. по описа на АССГ, 69 състав, по жалба на детето на настоящия жалбоподател – Ян Б., действащ чрез своята майка и законен представител О. Б. против решение на ДАБ, с което също ответникът постановява отказ да предостави международна закрила. С решение от 08.07.2026 г. АССГ е отменил решението на председателя на ДАБ и преписката е върната за ново произнасяне. Данни за влизането му сила не са налични. При така установените факти, настоящият съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи: Жалбата срещу решение № 446/27.02.2026 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е подадена до Административен съд София-град е подадена чрез административния орган, в 14 дневен срок по чл. 84 от ЗУБ от 4/11 лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт, поради което жалбата е допустима и съдът дължи произнасяне по същество.

По отношение на претендираната нищожност, съдът е длъжен служебно да следи за нея и същата не е обвързана със срок. Според нормата на чл. 146, във вр. чл. 168 от АПК, съдът следва да

провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби, и съобразен ли е актът с целта на закона. Доколкото в специалните закони и в АПК, не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 от АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен.

Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление. 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление. 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради, което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора - т.е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание. 5). Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност. Оспореното съдебно решение е издадено от компетентен орган – председателя на Държавна агенция за бежанците към Министерски съвет, на когото изрично, по силата на нормата на чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ са му предоставени правомощия да предоставя, отказва, отнема и прекратява международна закрила в 5/11 Република България.

Доколкото не се констатира посочените пороци, а и оспорения административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената за това писмена форма, съдът не констатира нищожност на оспорения акт във връзка с посочените критерии. Спорен е въпроса дали обжалваното решение противоречи на влязло в сила решение по случая, което би довело до неговата нищожност. Съгласно чл.177, ал.1 от АПК решението има сила за страните по делото. Ако оспореният акт бъде отменен или изменен, решението има действие по отношение на всички. Оспорваният административен акт е издаден при незачитане съдебно решение, изпълнението за което ответник е задължен, а решен по административен ред въпрос/спор с окончателен акт не може да бъде пререшаван от органа издал, влязлия в сила административен акт.

Нищожни по силата на чл. 177, ал. 2 АПК са всички административни актове на административния орган, извършени след влизане на съдебно решение в сила, които му противоречат. Актове и действия на административния орган, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни и всеки заинтересован може винаги да се позове на нищожността или да поиска от съда да я обяви. Администрацията е обвързана от съдебните решения по административни дела и административният орган действа в условията на обвързана компетентност, наложена му от задължителните указания по тълкуване и прилагане на материалния закон от съда. Съдът намира, че влязлото в сила съдебно решение се характеризира не само с формална законна сила, т.е. с необжалваемост, но и с материална законна сила, т.е. задължителност, сила на присъдено нещо.

Силата на присъдено нещо, нейните обективни и субективни предели, определят това, за което и тези, спрямо които властническият държавен акт, каквото е съдебното решение, има действие. Индивидуализиращите елементи на това, за което и на тези, за които решението има действие, са страни, основание, предмет /в този смисъл Решение №527/21.01.2022г. на ВАС по адм.дело №8120/2021г./. В случаят не се констатира противоречие на Решение № 446 от 27.02.2026 г. на председателя на ДАБ с отменителното решение на АССГ, доколкото не се установява неправилно приложение на закона в разрез с дадените задължителни указания от съда. Налице е друг порок в решението- неизпълнение на задължителни указания по събиране и проверка на доказателства по случая и не излагане на мотиви отговарящи на дадените указания, което обаче не води до нищожност на административния акт, а до неговата незаконосъобразност, предвид издаването му в нарушение на разпоредбите на чл. 35 от АПК и 59 от АПК.

Съдът констатира, че административният орган не е 6/11 изпълнил задължителните указания за събиране и оценка на доказателствата, дадени в мотивите на Решение № 26965 от 13.12.2024 г. по адм. дело № 10249/2024 г. на АССГ, а и е допуснал съществено нарушение на адм. производствените правила, довели до нарушаване правото на защита на оспорващото лице, при новото произнасяне по молбата за международна закрила по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Следва да се посочи, че многословието в един адм.акт не е гаранция за неговото мотивиране. Безспорно е установено към момента на първото произнасяне по молбата на Б. Б. за международна закрила с решение № 10511 от 07.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, по жалбата срещу което е образувано адм. дело № 10249/2024 г. на АССГ и в което се посочва: “ В справка вх. № ЦУ-1800 от 14. 08. 2024 г. изрично се сочи, че на 09. 08. 2022г. Б. отбелязва четвъртата годишнина от фалшивите избори, които предизвикаха продължили месеци масови продемократични протести и впоследствие доведоха до безпрецедентно потискане на човешките права и гражданското пространство. Докато вниманието на света се насочи към различни други тежки хуманитарни кризи, беларусите все още са изправени пред екстремни репресии, твърде често незабелязани и неотразени от медиите.

Четири години след измамните президентски избори през 2020 г., въпреки че вече рядко се появяват в новините, масовите репресии срещу хората в Б., никога не са намалели. В този ред на мисли, будят недоумение изводите на административния орган, че Б. е сигурна страна и там жалбоподателят не би бил изложен на преследване, както и че единствената заявена от него причина за напускане на страната било направеното на съпругата му предложение за работа в Г.. Точно напролет и двете интервюта жалбоподателят сочи, че се страхува от преследване именно поради неговото и на съпругата му участие в антиправителствените демонстрации, както и събирането на подписи за опозиционен кандидат за президент, който впоследствие и осъден. В тази връзка, още в производството пред административния орган са представени достатъчно доказателства, включително и снимки, на които ясно се различават жалбоподателя и съпругата му в различни публични демонстрации и носеното на лозунги.

По делото е разпитана като свидетел О. А. Б. – съпруга на жалбоподателя, която потвърждава както участието в протестите, така и започналите след това репресии, именно които провокирали семейството да се преместят в Г. и възможността там да започне работа. Сочи, че спрямо нея в Б. има образувани три наказателни производства и че ако се върне там ще бъде арестувана, като такава съдба грози и съпругът 7/11 ако се върне, за да си поднови паспорта. Освен това, в съдебното заседание се представиха допълнителни писмени доказателства, които не са оспорени от процесуалния представител на ответника и които потвърждават множество извършени политически репресии от страна на управляващия режим в Б., по отношение на своите противници, но и по отношение на обикновените граждани. В същото време, беше представено и

писмено потвърждение (стр. 235), като подобно удостоверение е представено и пред ДАБ (стр. 79), от което е видно, че жалбоподателят е бил регистриран член на инициативна група, подкрепяща президентската кампания на В. Б., по време на изборите в Б. пред 2020 г. Изрично и в справка вх. № ЦУ-02-68 от 18. 11. 2024 г. се сочи, че повече от 30 000 души са били задържани или арестувани, а много от тях са били физически нападнати от полицията. Десетки хора са избягали от страната, за да оцелеят.“ При новото произнасяне, административният орган с неубедителни мотиви е приел, че единствената причина поради която кандидатът е подал молба за закрила в България е направено предложение за работа на неговата съпруга да работи в офиси на компанията ЕРАМ Inc. на територията на РБ и това, че на него му изтича срокът за подновяване на международния му паспорт. Както се посочи по-горе, многобройните изнесени факти в решението и многословието, търсене на противоречия в проведените интервюта с оспорващия, изместват основния въпрос основателна ли е молбата депозирана от оспорващия за международна закрила с вх. № ОК-13-2866 от 22.12.2023 г., видно от която като основание за подаването ѝ е посочено от оспорващия, именно, че той и съпругата му участвали в антиправителствени протести, като съпругата му била задържана и се наложило да заплатят глоба, бил член на инициативен комитет, който събирал подписи за кандидат за президент на страната и който бил осъден впоследствие. Твърдял е нарушение на политическите и гражданските права на хората в Б., поради авторитарния режим на сегашния президент.

И именно в този смисъл са и указанията на АССГ, цитирани по-горе в съдебното решение, които съдът намира, че не са изпълнени, не е изследвана и поддържаната гражданска позиция и дейност на оспорващия. Настоящият съдебен състав счита, че при новото произнасяне от адм. орган по молбата за закрила, административният орган е следвало да проведе процедура от етапа на интервю, за да се произнесе отново дали са условията за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. Това е и смисълът на връщането за ново произнасяне по 8/11 преписката, с оглед разпоредбата на чл. 142 от АПК. Указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона са задължителни при по-нататъшното разглеждане на делото. По делото се установява, че не са изпълнени указанията за административния орган, дадени с отменително решение на АССГ. Административният орган не е събрал точна и актуализирана информация за всички релевантни факти относно общата обстановка в страната на произход на кандидата за убежище и за международна закрила, както и на бежанската му история в контекста на актуалната ситуация в страната на произход.

Освен това, органът е длъжен да изследва всички факти и обстоятелства за ситуацията в страната на произход и за положението ѝ, за да изключи извода, че връщането му в тази страна би представлявало опасения от преследване основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 142, ал. 2 от АПК, а именно установяването на нови факти от значение за делото след издаване на акта се преценява към момента на приключване на устните състезания. Тук следва да се посочи, че преписката, както и съдебното производство изобилстват от писмени доказателства в насока, че Б. е бил член на инициативна група на гражданите за издигане на кандидатурата на В. Б. за президент на Република Б., че двамата съпрузи са участвали в протест през 2020 г., което тяхно съвместно участие е житейски логично и разбираемо предвид споделените ценности в семейството.

В заключение от приложената справка от дирекция „Международна дейност“ от 18.02.2026 г., която е официален свидетелстващ документ за установените в тях обстоятелства и се ползва с материална доказателствена сила, може да се цитира следното: „След масовите протести през 2020 г., държавният апарат продължава политиката на строги репресии срещу всякаква форма на

опозиция., масовите арести за несъгласие с режима продължават“. Изложеното по-горе потвърждава, че не са изпълнени указанията на АССГ, поради което и самата преценка на адм. орган за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут се явява необоснована, несъобразена с актуалната общественополитическа обстановка в Б., за което свидетелства справката, изготвена от ДАБ. Предвид гореизложеното и констатираните нарушения: на чл. 35 от АПК – задължението на административния орган, служебно да събере и обсъди всички относими данни за изясняване на случая според разпоредбата на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ; на чл. 59 от АПК, доколкото изложените мотиви не изпълняват изискванията за 9/11 мотивираност на административните актове - процесното решение се приема за незаконосъобразно и съответно същото следва да бъде отменено.

Освен това органът е длъжен да изследва всички факти и обстоятелства за ситуацията в страната на произход и за положението на молителя, за да изключи извода, че връщането в тази страна би представлявало сериозен риск за неговия живот и здраве. Съгласно разпоредбата на чл. 142, ал. 2 от АПК установяването на нови факти и обстоятелства от значение за делото след издаване на акта се преценява към момента на приключване на устните състезания, като в случая тази преценка за наведените факти и обстоятелства, следва да се направи от орган, разглеждащ молбата за закрила. В този смисъл, не са изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая, което е съществено процесуално нарушение на адм. производствените правила, довело до нарушаване правото на защита на оспорващия.

Освен това според чл. 6 ал. 2 от АПК адм. акт е издаден в нарушение на основни принципи на адм. правораздаване, а именно, че административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Следователно, по изложените съображения оспореното решение следва да бъде отменено като издадено при съществено нарушение на адм. производствените правила, издадено в несъответствие с целта на закона. На основание чл. 173, ал. 2 от АПК, делото като преписката следва да се изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, като при същото се изпълнят указанията дадени в мотивната част на настоящото решение.

Воден от горното и на основание чл. 85, ал. 1 от ЗУБ и чл. 172 и чл. 173 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 71-ви състав Р Е Ш И: ОТМЕНЯ по жалба на Б. Н. Б., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на Република Б., [дата на раждане], със съдебен адрес [населено място] 1000, [улица], вх. Б, ет.2, офис 226, чрез адв. Д. Р. от САК, Решение № 446/27.02.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. 10/11 ВРЪЩА делото като преписка на административния орган председател на Държавна агенция за бежанците за ново произнасяне по молбата рег. № ОК-13-2866/22.12.2023 г. до Държавната агенция за бежанците, с която Б. Н. Б. е поискал предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението. РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му до страните чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България. СЪДИЯ